

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA
„SNJEŽNA PAHULJA“ ZA PERIOD
2022./2027.

ŽUPANIJA: PRIMORSKO-GORANSKA

OPĆINA: FUŽINE

ADRESA: DONJE SELO 29A, 51322 FUŽINE

E-MAIL: dv.snjezna.pahulja@gmail.com

URL: <http://snjeznahulja.hr/hr/>

Telefon: 051/305 634

Ravnateljica: 091/622 9279

Matični broj: 05133220

OIB: 99946337432

OSNIVAČ: OPĆINA FUŽINE

RAVNATELJICA: Mirna Švast, mag.praesc.educ.

GODINA OSNIVANJA: 2019.

KLASA: 601-02/22-04/01

URBROJ: 2170-19-04/03-22-01

Rujan 2022.

U skladu s čl. 15 Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07 i 94/13, 57/22) i čl.49. i 62. Statuta Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ Odgajateljsko vijeće Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ je na sjednici održanoj dana 29.8.2022.godine raspravljalo o prijedlogu Kurikuluma Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“. Upravno vijeće na sjednici održanoj dana 28.rujna2022.godine., na prijedlog ravnateljice, donosi Kurikulum Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Darinka Franić, v.r.

RAVNATELJICA

Mirna Švast, mag.praesc.educ., v.r.

Sadržaj

UVOD.....	5
KULTURA I SPECIFIČNOSTI VRTIĆA.....	7
SPECIFIČNOSTI VRTIĆA.....	10
IMPLEMENTACIJA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE U KURIKULUM VRTIĆA.....	11
NAČELA KURIKULUMA.....	11
1. Fleksibilnost odgojno obrazovnog procesa u vrtiću.....	11
2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom	11
3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju.....	12
4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse	13
VRIJEDNOSTI KURIKULUMA.....	14
CILJEVI KURIKULUMA.....	16
SUVREMENO SHVAĆANJE DJETETA I ORGANIZACIJA ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA	17
PROGRAMI	19
REDOVITI PROGRAM.....	19
PROGRAM PREDŠKOLE	23
DODATNI PROGRAMI.....	25
KRAĆI PROGRAM ENGLESKOG JEZIKA.....	25
KRAĆI PROGRAM OBOGAĆEN SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA.....	25
KRAĆI PROGRAM ŠUMSKOG VRTIĆA	26
PROGRAMI ZA RODITELJE	26
SAVJETOVALIŠTE ZA RODITELJE	26
SIGURNOSNO ZAŠTITINI I PREVENTIVNI PROGRAM.....	26
UKLJUČIVANJE U PROJEKTE VANJSKIH ČIMBENIKA	28
NAŠA MALA KNJIŽNICA	28
PROJEKT „SAY HELLO TO THE WORLD“	29
SIGURNIJE ŠKOLE I VRTIĆI	29
PROGRAM „EKO VRTIĆ“	29
POVEĆANJE SVJESTI O NUTRITIVNIM VRIJEDNOSTIMA RIBE KOD DJECE U VRTIĆIMA	30
PROFESIONALNI RAZVOJ DJELATNIKA	32
VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE – OSIGURAVANJE KVALITETE.....	33
SAMOVREDNOVANJE.....	33
VANJSKO VREDNOVANJE	35
LITERATURA	36

UVOD

Kurikulum Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje jedan je od temeljnih je dokumenta u Republici Hrvatskoj koji određuje bitne sastavnice koje se odražavaju na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada. Također, kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.).

Polazišta kurikulumu Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno-obrazovne prakse našeg i drugih vrtića te novih znanstvenih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Kurikulum Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ uokviren je i sljedećim dokumentima:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2012.)
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

Dječji vrtić „Snježna pahulja“ osnovan je 2019.godine od Osnivača Općine Fužine. S obzirom na relativno kratko vrijeme našeg djelovanja i rada, usmjereni smo na konstantan rast i razvoj te stvaranje vrtića u kojem se svi osjećaju ugodno. Ovim kurikulumom nastojali smo obuhvatiti naš pogled na rani i predškolski odgoj i uvjete u kojima bi djeca mogla i trebala ostvarivati sve svoje potencijale. Smatramo kako je dječji vrtić živi organizam u kojem nije moguće unaprijed predvidjeti ishode, no smatramo kako je sva odgovornost na nama da stvorimo mjesto na kojem se djeca osjećaju sigurno, slobodno i spremno da krenu u istraživanje i ostvarivanje svojih mogućnosti.

NAŠA VIZIJA

Vrtić je mjesto sretnog življenja djece i odraslih koje pruža uvjete za razvoj slobodnog, samopouzdanog, snalažljivog, kreativnog i odgovornog djeteta.

NAŠA MISIJA

Stvaranje vrtića kao zajednice koja uči- učiniti proces učenja djece i odraslih vidljivim i prepoznatljivim u svakodnevnom kontekstu vrtića, u profesionalnom napretku stručnjaka i u pružanju podrške roditeljstvu s ciljem podizanja kvalitete te doprinos razvoju društvene zajednice u kojoj vrtić djeluje.

KULTURA I SPECIFIČNOSTI VRTIĆA

Stvaranje vlastite kulture svakog vrtića proces je kojeg obilježavaju zajedničke temeljne postavke, uvjerenja stručnjaka i ostalih zaposlenika, kao i vodstva vrtića. Drugim riječima, kultura uključuje određene kontekstualne čimbenike (prostorno i materijalno te socijalno okruženje vrtića) te vođenje vrtića.

Ukoliko uzmemo u obzir kako smo još uvijek na početku djelovanja našeg vrtića, smatramo da je kultura našeg vrtića u nastajanju. U proteklih tri godine našeg djelovanja nalazili smo se u procesu konstantnih promjena i susretanja s različitim izazovima koje su nas osnažile i pokazale nam put prema kojem želimo ići. Ono što smatramo važnim jest ulaganje truda, znanja i usmjerenosti na kontinuirano učenje kako bi se kultura vrtića razvijala i rasla, promatrajući je kao razvojnu, a ne statičku kategoriju.

Od samog početka našeg rada (i razvoja) nastojimo razvijati svijest o tome da kao pojedinci, bez povezanosti i suradnje s drugima ne možemo puno učiniti. Zajednička vizija i odgovornost svih sudionika odgojno obrazovnog procesa, suradničko okruženje te težnja za kontinuiranim i smislenim stručnim usavršavanjem pomažu nam u razvoju i usmjerenost na misiju koju smo si postavili. Otvorena i profesionalna komunikacija te razmjena iskustava, zajedničke rasprave o procesu učenja djece ili djelovanju naspram roditelja omogućuju nam promišljanje prakse iznutra te je to put koji njeđujemo u vidu podizanja kvalitete ustanove i svih njenih segmenata.

U kontekstu vođenja ustanove, teži se ka raspodjeli distribucije moći odnosno ka demokratskom okruženju koje svim sudionicima omogućava izražavanje i ostvarivanje vlastitih interesa, potreba i preferencija. Ovim pristupom, osim što želimo da svaki član doprinese izgradnji i nadograđivanju zajedničke vizije i kulture vrtića, želimo da djeca žive u demokratskom okruženju u kojoj je svaki član jednako vrijedan i doprinosi zajednici sa svojim sposobnostima, ulogom i/ili trenutnom pozicijom.

Ovakav pristup podupiru i razmišljanja Fullana (2007) o tome da postoje duboki teorijski i evolucijski razlozi za vjerovanje da će društvo biti jače ako će obrazovanje omogućiti ljudima da uče i rade zajedno na postizanju viših ciljeva koji će biti prihvatljivi za individualno i kolektivno dobro. A učenje koje ohrabruje različitost, ne homogenost, uključuje različite vrste inteligencija i različite stilove učenja.

U prenesenom značenju mogli bismo reći da naš vrtić vidimo kao vrt, a ne kao stroj kojim treba upravljati. Postavimo li tezu vrta (prema Senge, P.) odnosno vrtića kao živog organizma koji se mijenja i raste u određenim uvjetima, možemo reći kako je naš cilj stvoriti okruženje i povoljne uvjete u kojem su svi čimbenici otvoreni za nove ideje, spremni na promjene i voljni razvijati nove vještine i sposobnosti.

Prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje kultura vrtića uključuje prostorno-materijalno i socijalno okruženje te vođenje vrtića.

a) POTICAJNO PROSTORNO-MATERIJALNO OKRUŽENJE

Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje vrtića nezaobilazna je pretpostavka ukupne kvalitete življenja, odgoja i učenja djece u vrtiću pa je samim time okruženje vrtića esencijalni izvor učenja djece. S obzirom da djeca uče aktivno, sudjelujući u vlastitom procesu učenja, kvalitetno i poticajno okruženje u kojem se učenje odvija ima visok obrazovni potencijal. Organizacija prostorno-materijalnog okruženja svojevrsno je zrcalo načina na koji percipiramo djecu odnosno razine na kojoj ih razumijemo i uvažavamo. Učenje kao interaktivni proces u kojem djeca zadovoljavaju svoje prirodne potrebe za istraživanjem, ispitivanjem i isprobavanjem svijeta oko sebe moguće je ostvariti samo u prostoru koji ih na isto potiče. U našem vrtiću njegujemo promišljanje stručnjaka u oblikovanju prostora koji će omogućiti navedeno. Promatranjem djece, njihovih interakcija, igre i odnosa, ali i osluškivanjem njihovih potreba, svakodnevno revidiramo i unapređujemo intervencije u prostoru. Također, percipirajući djecu kao inteligentne i razumne osobe, omogućavamo i njima samima da mijenjaju prostor prema njihovim potrebama te time stvaramo vrtić po mjeri djeteta.

Bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje prvenstveno je okruženje koje podupire djecu u njihovim aktivnostima odnosno prostor koji je privlačan i ugodan za boravak te im pruža osjećaj sigurnosti i topline. Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje očituje se i kroz bogatstvo i smislenost materijala za igru, raspoloživost, dostupnost u dovoljnim količinama, sigurnost i urednost, primjerenost razvojnim fazama djece, kao i estetsku privlačnost. Putem navedenog promoviramo neovisnost i autonomiju učenja djece naspram konstantne ovisnosti o odraslim osobama i njihovim intervencijama. Struktura samih prostora vrtića, osobito soba dnevnih boravaka djece, usmjerena je na manje, interesne *centre aktivnosti* koji podupiru različitost načina učenja djece, ali i podupiru razvoj njihovih osobnih preferencija i različitih vrsta inteligencije.

Osim kvalitete učenja, promišljeno prostorno okruženje u vrtiću bitno određuje i kvalitetu samih socijalnih interakcija djece međusobno te djece i odraslih.

b) POTICAJNO SOCIJALNO OKRUŽENJE VRTIĆA

Topli, uvažavajući i ohrabrujući socijalni odnosi čine uporišnu točku razvoja našeg vrtića kako bi ostvarili našu postavljenu viziju vrtića kao mjesta sretnog življenja djece i odraslih.

Djeca rane i predškolske dobi najbolje uče u suradnji s drugima, u socijalnim interakcijama s vršnjacima i odraslima na način da su aktivni sudionici procesa. Takozvani socijalni

konstruktivizam glavna je misao vodilja u promišljanju okruženja djece pa samim time kurikulum našeg vrtića promatramo kao sukonstruktivistički. Uspostavljanjem suradničkih odnosno partnerskih odnosa na svim razinama (dijete-dijete, dijete-odrasli, odrasli -odrasli) pri čemu osobito želimo naglasiti partnerski odnos s djecom putem kojeg uvažavamo njihova prava (i odgovornosti) po svim pitanjima, a osobito onima koja se tiču njihovog življenja i učenja. Budući da djeca neprestano upijaju cjelokupno ozračje u kojem žive i uče, od iznimne nam je važnosti da odnosi unutar ustanove budu model djeci na koji se način odnositi prema sebi i ljudima koji nas okružuju. Drugim riječima, prilike za razvoj socijalnih vještina i umijeća nastojimo poduprijeti različitim kontekstualnim i organizacijskim čimbenicima koji djeci omogućavaju razvoj socijalnih kompetencija putem igre koji je za njih prirodni kontekst socijalnog razvoja.

U vrtiću negujemo rad u takozvanim mješovitim skupinama djece koje direktno utječu na razvoj različitih socijalnih umijeća djece, ali i izravno pogoduju njihovu učenju. Sloboda u izboru sadržaja, metoda i oblika rada te partnera u igri pretpostavke se za razvoj kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. U tom smislu svoju zadaću vidimo u pružanju odgovarajućih poticaja i bogatog okruženja za suradničko učenje. Stimulirajuće socijalno okruženje je u svojoj biti okruženje u kojem se djeca osjećaju, sigurno, zaštićeno i slobodno istraživati. Takvo je okruženje presudno u razvoju socijalnih vještina i kompetencija djece.

U svom svakodnevnom radu naglašavamo uvažavajuću komunikaciju, timski rad te raspodjelu distribucije moći odnosno osvještavanje kako je svaka karika u našem odgojno obrazovnom lancu jednako važna da bi lanac imao kontinuitet, čvrstoću i svoju funkciju, a to je podrška djeci (i odraslima) u rastu, razvoju i ostvarivanju sebe i vlastitih potencijala.

c) VOĐENJE VRTIĆA I U VRTIĆU

Vođenje odgojno-obrazovne ustanove interaktivan je, recipročan i razvojni proces koji uključuje mnoge procese od kojih svaki utječe na cjelokupni kontekst ustanove, a također je i pod utjecajem tog konteksta (Slunjski, 2018:14). Suvremeni koncepti vođenja pomiču se s upravljanja na vođenje odnosno sa usmjerenosti na pojedinca ka kolektivu. Uspješno vođenje ustanove svoje uporišne točke tako ima u osjećaju sigurnosti djelatnika, poticajnoj klimi u ustanovi, sudjelovanju djelatnika u odlučivanju, jasnim organizacijskim obvezama djelatnika, njihovoj kolektivnoj učinkovitosti, osjećaju profesionalnog zajedništva odnosno poticanju organizacijskog učenja te jasnom artikuliranju ciljeva ustanove.

U našoj ustanovi ulažemo mnogo truda u razvoj povjerenja, kolegijalnosti i podrške u međusobnim odnosima u ozračju suradnje i komunikacije lišene zastrašivanja i prisile. Smatramo kako takav

pristup unutar samih djelatnika stvara i posebnu atmosferu koja je poticajna za stvaranje kvalitetnih odnosa s djecom i njihovim obiteljima, ali i sa vanjskim čimbenicima.

Isto kao što u radu s djecom promičemo učenje i razvoj temeljeno na konstruktivističkom pristupu, jednako tako i u našim međusobnim odnosima težimo zajedničkom odlučivanju i dijeljenju odgovornosti za vlastita (profesionalna) učenja i odlučivanja.

SPECIFIČNOSTI VRTIĆA

Usmjerenošću na kulturu topline i dobrodošlice u naš vrtić nastojimo se izdignuti iznad krutih shvaćanja odgojno-obrazovnih ustanova. Na naš dječji vrtić volimo gledati kao na dječju kuću u kojoj se svi sudionici osjećaju dobro.

Sredina u kojoj naš vrtić djeluje smještena je u malo goransko mjesto sa malim brojem stanovnika pa nas sam kontekst upućuje na obiteljsku atmosferu i veću povezanost s lokalnom zajednicom kojoj pripadamo. Naša misija jest stvaranje vrtića kao zajednice koja uči na način da vrtić odnosno proces učenja djece i odraslih učinimo vidljivim u zajednici, kao i zajednicu u vrtiću. Također misija nam je biti produžena ruka obiteljskom odgoju djece u ovim izazovnim vremenima koje pred roditelje stavljaju visoka očekivanja i zahtjeve.

IMPLEMENTACIJA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE U KURIKULUM VRTIĆA

NAČELA KURIKULUMA

Načela čine vrijednosna uporišta i dio su bitne sastavnice koja obuhvaća osiguravanje unutarnje usklađenosti svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma. Polazeći od temeljnih načela Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, načela Kurikuluma Vrtića usmjerena su na:

1. Fleksibilnost odgojno obrazovnoga procesa u vrtiću

Pretpostavka za tvorbu otvorenog, razvojnog, humanistički i sukonstruktivistički usmjerenog kurikuluma jest fleksibilno strukturiran odgojno obrazovni proces koji djeci i odraslima omogućuje izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija. Promatramo li učenje kao aktivni, subjektivni proces konstruiranja znanja pojedinca neminovno je da odgojno obrazovni proces počiva na načelu fleksibilnosti.

Načelo fleksibilnosti je temeljna pretpostavka za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca i poštivanje njihovih prava za osobnim tempom. Važno je reći kako se načelo fleksibilnosti ne može ostvariti izolirano od svih ostalih čimbenika kvalitete u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Ono se mora ostvarivati prožimajući se sa kulturom ustanove i odnosima u njoj, sa organizacijskim upravljanjem i vođenjem, sa materijalnim, prostornim i organizacijskim segmentima, kao i sa osjetljivošću i spremnošću djelatnika na promjene.

Drugim riječima, temeljna pretpostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, a posebice onih profesionalno angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini. Primjena načela fleksibilnosti omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Vrtić i obitelj su dva osnovna sustava u kojem dijete rane i predškolske dobi zadovoljava svoje osnovne potrebe, raste i razvija se, stječe prve spoznaje o sebi i svijetu u kojem živi, uči o

komunikaciji i odnosima s drugima te razvija svoje potencijale i stječe vještine i razvija spoznaje potrebne za cijeli život.

Dječji vrtić i obitelj prirodno su usmjereni jedni na druge jer imaju zajednički cilj - zdravo, kompetentno, samopouzdana, odgojeno i obrazovano dijete. Roditelji i odgajatelji susreću se na istim odgojnim zadacima, ali svatko u svojoj ulozi. Uzmemo li u obzir da je za kvalitetan dječji razvoj potreban kontinuitet i dosljednost, važno je ostvariti partnerstvo roditelja i odgajatelja, što uključuje kompatibilnosti programa ustanove i kulture kojoj djeca pripadaju. Kontinuitet i skladnost događanja u obiteljskoj sredini i predškolskoj ustanovi nužni su za stimuliranje dječjeg razvoja i prirodnog obogaćivanja njegove osobnosti, a usklađenost odgojnih postupaka odgajatelja i roditelja te njihova kvalitetna suradnja otvaraju velike mogućnosti za povoljan utjecaj na dijete i njegov razvoj u cjelovitu ličnost.

S obzirom na brojna istraživanja o partnerstvu obitelji i ustanove, i znanstvene dokaze pozitivnog utjecaja na dijete, u Dječjem će se vrtiću težiti ka stvaranju partnerskih odnosa sa roditeljima. U stvaranje partnerskih odnosa potrebno je uložiti mnogo truda i vremena jer osobitosti takvih odnosa podrazumijevaju dobro poznavanje, uzajamno poštivanje i povjerenje, podjelu odgovornosti, ravnopravnost te kvalitetnu komunikaciju. Kako bi došli do razine partnerskih odnosa, čemu će se težiti, preuzeti će se odgovornost da se roditeljima ponudi mnoštvo različitih načina uključivanja u odgojno obrazovni rad i u rad ustanove.

Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje ima zajednički cilj: primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju.

3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važno jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta - prava na odgoj i obrazovanje.

Uvažavajući Bronffebrennerovu Teoriju ekoloških sustava NKRPOO ističe pretpostavke za uspostavljanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju su:

- Kvalitetna suradnja (partnerstvo) u sklopu i među različitim razinama odgojno - obrazovnoga sustava (podsustava).

- Kvalitetna suradnja svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice. Osnovni cilj kvalitetne suradnje/partnerstva među podsustavima i njihove kvalitetnije suradnje s obiteljima i lokalnom zajednicom jest premošćivanje barijera koje izazivaju stres i nezadovoljstvo u djece, roditelja i prosvjetnih djelatnika prije i tijekom prijelaza u sklopu podsustava te među sustavima.

Osnovni cilj ovog pristupa jest premošćivanje barijera koje izazivaju stres i nezadovoljstvo u djece, roditelja i prosvjetnih djelatnika prilikom prijelaza u sklopu podsustava te među sustavima.

Kako bi se ostvarilo osiguravanje kontinuiteta odnosno prohodnosti u odgoju i obrazovanju potrebna je suradnja između vrtića i škole te unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno obrazovni kontinuitet putem stalnog podizanja razina osobnih i profesionalnih kompetencija stručnjaka svih profila u odgojno obrazovnim ustanovama.

Krajnji cilj kvalitetne suradnje svih podsustava jest njihova spremnost i pripremljenost za primjereni prihvata djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

4. **Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse**
Briga o postizanju i održavanju kvalitete okruženja vrtića (različite dimenzije okruženja) predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno obrazovnog procesa u vrtiću, a ne izdvojeni sadržaji učenja ili predmetna područja.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića;

- osposobljavanja praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma;

- povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo s drugima (posebice sustručnjacima i roditeljima) u zajednice koje uče.

VRIJEDNOSTI KURIKULUMA

Temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja koji će se slijediti u Dječjem vrtiću obuhvaćene su Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, kreativnost i autonomija). Kontinuirano promicanje ovih vrijednosti ostvarivat će se kroz integrirane didaktičke i metodičke pristupe, putem raznovrsnih sadržaja i organizacijskih formi. U neposrednoj odgojno obrazovnoj praksi odnos prema navedenim vrijednostima manifestirat će se na slijedeći način.

- *Znanje* – Dijete je po svojoj naravi intrinzično motivirano za upoznavanje, otkrivanje i istraživanje realnosti. Spoznaja da dijete svoje znanje gradi i sukonstruira u susretu sa okolinom, i kao takvo, znanje postaje upotrebljivo i živo te na taj način unapređuje i razvija svoje cjelokupne potencijale, pred Dječji vrtić stavlja zadaću da djeci osigura bogato i poticajno socijalno i fizičko okruženje. S obzirom na činjenicu da svaki pojedinac gradi vlastita znanja u interakciji i komunikaciji sa okruženjem pred ustanovu stavlja zadaću osigurati profesionalno i odgovorno promišljeni kontekst koji će podržavati rast, razvoj i učenje djece u Dječjem vrtiću.
- *Identitet*- jedinstvenost i neponovljivost svakog djeteta ponaosob gradi se njegovim življenjem u određenom društvenom i kulturnom kontekstu te time tvori vlastiti identitet. Odgoj i obrazovanje u ustanovi uvelike doprinosi razvoju identiteta djeteta svojim specifičnostima pripadanja određenom prostornom, obiteljskom i kulturološkom kontekstu. Identifikacija s karakteristikama konteksta u kojem živi i aktivno sudjeluje temelj je za stvaranje osobnog identiteta. Imajući to u vidu, u ustanovi će se poticati razvoj identiteta svakog djeteta na način da će se kroz svakodnevni rad sa djecom graditi pozitivnu sliku o sebi, razvijati samopoštovanje kod djece, i podržavati individualne posebnosti. Na taj će se način pomoći djetetu da razumije sebe i vlastiti identitet te time razvije sigurnost u sebe, svoju kulturu i baštinu kod susreta sa ljudima u užoj i široj okolini.
- *Humanizam i tolerancija*- složenost i dinamičnost različitih rodnih, spolnih, vjerskih, nacionalnih i drugih opredjeljenja u današnjem svijetu globalizacije i migracija zahtjeva od odgojno obrazovnog sustava profesionalan i osmišljen rad sa djecom. Kao društvena bića koja djeluju u određenom socijalnom kontekstu djeca su svjesna različitosti među sobom. Iznimno je važno podržavati uvidavnost djece i poticati ih na toleranciju i prihvaćanje tih različitosti na način da se u Dječjem vrtiću svakodnevno živi solidarnost i toleranciju prema drugima koji se po nekim karakteristikama razlikuju od nas samih. Smatramo da samo dijete koje svakodnevno osjeća i živi demokratske odnose, toleranciju i otvorenost prema različitostima može razviti empatiju prema potrebitima, osjetljivost za druge i otvorenost prema

divergentnostima. Na taj će se način, življenjem tolerancije, afirmirati jednakost u Dječjem vrtiću.

- *Odgovornost*- imajući u vidu da je dijete kompetentno biće koje ima sposobnosti za procjenjivanje određenih situacija i odgovorno donošenje odluka bez obzira na svoju dob i karakteristike, važno mu je omogućiti aktivno participiranje u donošenju, za njih važnih, odluka. Razvijanje odgovornosti prema materijalnom okruženju, sebi i drugima uzajamno je sa načinom na koji dijete sudjeluje u vlastitom životu. Kod djece je važno promicati razvoj sposobnosti za proaktivno i konstruktivno sudjelovanje u životu zajednice kao i učenje o vlastitim pravima i odgovornostima na način da njihova prava i odgovornosti ne ugrožavaju isto kod drugih. U Dječjem će se vrtiću motivirati djecu da preuzmu odgovornost za vlastiti izbor te prihvate odgovornost kod podjela odgovornosti na način da će djeca svakodnevno biti slobodna i odgovorna birati kada, s kime i koliko vremena žele provesti u određenoj aktivnosti, a da time ne ugrožavaju prava i odgovornosti druge djece i odraslih.
- *Autonomija*- autonomno i suvereno djelovanje jedan je od temeljnih ciljeva odgoja i obrazovanja. Kao i tolerancija, autonomija je karakteristika ljudi koja se razvija u onoj mjeri u kojoj se doživljava ili prakticira. Odstupanjem od hijerarhijskog sustava unutar same ustanove, misleći na time na sve sudionike odgojno obrazovnog procesa, djeci se pruža mogućnost da u svakodnevnim, životnim aktivnostima osiguraju zadovoljavanje vlastitih prava, donošenje za njih važnih odluka i podržavanje inicijativnosti. Poticanjem djece da aktivno sudjeluju u organizaciji odgojno obrazovnog procesa koji žive (uređenje i izbor prostora, centara, materijala, izbor vršnjaka i odraslih u igri i učenju), izborom sadržaja koji će istraživati i otkrivati, kao i otvorenost ka participaciji djece u stvaranju kurikuluma grupe i vrtića razvijati će se autonomnost svakog djeteta ponaosob.
- *Kreativnost*- originalan pristup rješavanju problema kao i inovativnost u aktivnostima koje provode posebno su izraženi u ranom i predškolskom periodu. Urođenost djeci da razmišljaju „izvan okvira“ potrebno je razvijati u različitim područjima razvoja djeteta. Usmjerenost ka različitim kreativnim rješenjima njegovati će se ne samo u umjetničkim područjima već i u dječjoj igri i učenju. Orijentiranjem na originalnost, divergentnost u mišljenju, prihvaćanjem „krivih odgovora“ te skretanjem od uobičajenog, kao i fleksibilnosti u različitim vrstama aktivnosti, metodama učenja i razvoja poticati će se kreativnost kod djece.

CILJEVI KURIKULUMA

Ciljevi Kurikuluma usklađeni su sa Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a podrazumijevaju osiguravanje svih dimenzija dobrobiti za dijete te utjecaj na cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece i razvoj njihovih kompetencija, uključujući ključne kompetencije za cjeloživotno učenje.

Usmjerenost ka planiranju odgojno obrazovnog procesa usmjerenog na dijete i njegovu dobrobit je način za osiguravanje dobrobiti. Razumijevanje dobrobiti djeteta i svih njenih dimenzija ishod je znanja i očekivanja odgajatelja i njegovih shvaćanja djeteta, djetinjstva i socijalizacije te odgoja i obrazovanja odnosno ima psihološku, pedagošku i didaktičku utemeljenost. Drugim riječima, planiranje odgojno obrazovnog sustava usmjereno je na promišljanje djetetove dobrobiti i načine na koje se ona može ostvariti holističkim pristupom djetetu, a ne usmjerenošću na parcijalne ciljeve odnosno područja i sadržaje učenja isključujući pritom individualnosti svakog djeteta ponaosob.

Ovakav, holistički, pristup djetetu podrazumijeva usmjerenost na osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu te socijalnu dobrobit djeteta.

- *OSOBNNA, EMOCIONALNA I TJELESNA DOBROBIT* uključuje niz segmenata koje zapravo stvaraju subjektivan osjećaj: biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro
- *OBRAZOVNA DOBROBIT* odnosi se na uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- *SOCIJALNA DOBROBIT* koja se odnosi na uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija

Cjeloviti razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija jest još jedan od važnih ciljeva Nacionalnog kurikulumu pa time i Kurikuluma vrtića. Temelj za postizanje ovog cilja jest percepcija djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanje integrirane prirode učenja djece u cjelokupnoj organizaciji odgojno obrazovnog procesa u vrtiću.

Integriranje svih segmenata odgojno obrazovnog procesa (zaštita, njega, odgoj i obrazovanje) u cjelinu predstavljaju utkanost svih segmenata zajedničkog življenja djece s drugom djecom i odraslima u vrtiću bez vremenske i sadržajne parcelizacije. Usmjerenost ka razvoju različitih kompetencija djece vođene su temeljnim načelima Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a podrazumijevaju:

- *Razvojnost* dječjih kompetencija odnosno kontinuirano praćenje i razvoj djeteta
- *Cjelovito* procjenjivanje konteksta dječjih kompetencija čiji se pojavni oblici suptilno isprepliću s pojavnim oblicima drugih kompetencija

- Promatranje individualnih kompetencija djeteta u vidu razvojnih mogućnosti svakog djeteta ponaosob, bez uspoređivanja sa djecom njihove kronološke dobi

Važno je naglasiti temeljne kompetencije u ranoj dobi koje su okosnica za razvoj svih ostalih, a to su samopoštovanje, samopouzdanje i pozitivna slika djeteta o sebi.

Temeljne ciljeve odgojno obrazovnog rada usmjerit će se na pružanje podrške holističkom razvoju djece, razvoju osobnosti djeteta, poštivanju dječjih prava u svim aspektima (prema Konvenciji o pravima djeteta), kao i **poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje** (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativa i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje) te promociju važnosti održivog razvoja.

SUVREMENO SHVAĆANJE DJETETA I ORGANIZACIJA ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA

Odlike kvalitetnog Kurikuluma Vrtića odnose se na njegovu integriranu i razvojnu prirodu te humanističku i sukonstruktivističku orijentaciju.

Suvremeno shvaćanje djeteta i institucionalnog djetinjstva u čijem je središtu aktualizacija razvojnih mogućnosti i poštovanje jedinstvene osobnosti i dostojanstva svakog djeteta, primarni je cilj odgojno obrazovne djelatnosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

U Dječjem vrtiću se teži kvaliteti koja podrazumijeva stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta temeljenih na suvremenom shvaćanju djeteta odnosno:

- *Dijete je cjelovito biće:* cjelovito shvaćanje procesa njege, odgoja i učenja djece koji su međusobno povezani i neodvojivi od ostalih segmenata. Učenje djeteta je cjelovito, a ne rascjepkano po predmetnim odnosno metodičkim područjima što se postiže kontinuiranim stvaranjem primjerenog odgojno obrazovnog okruženja
- *Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja:* učenje djeteta je proces u kojem ono aktivno sudjeluje i pritom stupa u raznovrsne interakcije s drugom djecom i odraslima. Djeca uče kroz istraživačke i druge aktivnosti odnosno neposrednim iskustvom. Uloga stručnjaka jest osnaživati dijete na samoorganizacijske, istraživačke i otkrivačke aktivnosti koje angažiraju misaone kapacitete djeteta. Također, na odgajateljima je stvoriti onakve organizacijske uvjete

koji djeci omogućuju istraživanje različitih fenomena te stjecanje što veći broj raznovrsnih iskustava, znanja i razumijevanja.

- *Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom:* svako dijete je individua koje ima vlastito mišljenje, kulturu i prava te vlastite snage. Dijete je socijalni subjekt koji aktivno stvara vlastiti razvoj, kulturu, odgoj i učenje u suradnji sa socijalnim okruženjem. Sva djeca, bez obzira na vlastite potrebe, kronološku dob ili pak vjerska, nacionalna, ekonomska ili druga obilježja njegove obitelji, predstavlja ravnopravnu i jednakovrijednu jedinku sa svojim jedinstvenim pravima i mogućnostima.
- *Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima:* svako dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima. Kreativnost je sastavni dio odgojno obrazovnog procesa vrtića i prožima sve segmente kurikulumu. Na stručnjacima u Vrtiću jest da osnažuju različite načine izražavanja i stvaranja djece putem korištenja različitih izražajnih medija putem kojih mogu ostvariti vlastite ideje, iskustva i emocije. Važno je poticati onakve aktivnosti koje potiču kreativno stvaranje, a ne repetitive i uvježbavanje odnosno usmjerava se ka procesu stvaranja i izražavanja a ne ka rezultatu tog procesa.
- *Dijete je aktivni građanin zajednice:* dijete je aktivni i jednakopravni sudionik u procesu vlastitog odgoja i obrazovanja koji ima vlastita prava i u stanju je aktivno sudjelovati u oblikovanju života zajednice vrtića, zajedno sa svojom obitelji i zajednicom. Pravo djeteta na sudjelovanje jedno je od prava djeteta koje se ističe u Konvenciji o pravima djeteta i preduvjet je za stvaranje niza kompetencija uključujući i građansku kompetenciju. Važno je djecu osnaživati na iznošenje vlastitih stavova i mišljenja te ohrabrivanje na donošenje vlastitih zaključaka. Kako bi se to ostvarilo potrebno je da cjelokupni ustroj vrtića živi i podržava demokraciju odnosno humanizaciju interpersonalnih odnosa na svim socijalnim razinama.

PROGRAMI

REDOVITI PROGRAM

U Dječjem vrtiću ostvarujemo redoviti cjelodnevni (desetosatni) i poludnevni (šestosatni) program. Osnovni cilj redovitog programa jest osiguravanje uvjeta za cjeloviti razvoj, odgoj i učenje djece i razvoj njihovih kompetencija. S obzirom na činjenicu da broj upisane djece i potreba roditelja varira iz godine u godinu, formiranje broja odgojno-obrazovnih skupina mijenja se svake godine. Dječji vrtić ima kapacitet za 52 djece, od kojih je 12 mjesta za djecu jasličke dobi u jednoj odgojno-obrazovnoj skupini, a za djecu vrtičke dobi predviđene su dvije odgojno obrazovne skupine koje može pohađati maksimalno 40 djece.

Odgojno-obrazovni rad temeljimo se na humanističko-razvojnoj koncepciji i holističkom pristupu u razvoju djeteta, prema relevantnim i važećim dokumentima sa područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj: Prijedlogu koncepcije predškolskog odgoja, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Konvenciji o dječjim pravima te suvremenim spoznajama novije hrvatske i svjetske teorije i prakse predškolskog odgoja.

Također, odgojno obrazovni rad temeljimo na tzv. *Novoj paradigmi djetinjstva* odnosno ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i njenim temeljnim postavkama da je dijete od rođenja zasebna osobnost koju kao takvu treba poštovati i ozbiljno shvaćati, da ono nije objekt u procesu učenja već da je subjekt koji aktivno participira i konstruira vlastiti život i učenje, da djetinjstvo nije pripremna faza za budući život već je životna faza koja ima svoje vrijednosti i kulturu te da je ono proces socijalne konstrukcije koji djeca i odrasli zajedno grade kao i da je djetinjstvo proces koji se sukonstruira u specifičnom vremenskom, prostornom i kulturološkom kontekstu u kojem se gradi i mijenja.

Bitne zadaće odgojno obrazovnog rada Dječjeg vrtića temeljimo na razvojnim karakteristikama djeteta i zadovoljenju njegovih potreba, interesa i prava. U Dječjem vrtiću pratimo suvremene spoznaje o učenju djece pa tako podržavamo aktivnosti temeljiti na specifičnim, konkretnim i trenutnim interesima djece i njihovim potrebama te spoznaji da djeca najbolje uče neposrednim iskustvom kroz igru. Njeguemo i promičemo znanstvene spoznaje o samom učenju djece odnosno podržavamo integrirani način učenja djece i potičemo situacijsko učenje.

Temeljem praćenja djece i dokumentiranja njihovih aktivnosti (fotografski i video zapisi, anegdote, bilješke, zabilješke, intervjui, liste praćenja djece, radovi djece i drugi oblici dokumentiranja) odgajatelji će planirati aktivnosti i realizirati ih projektnim načinom ili tematskim programiranjem kako

bi djeci omogućili dublje i intenzivnije proučavanje tema koje su sami inicirali. Učenje djece odvija se kroz igru (temeljna aktivnost djece rane i predškolske dobi i dominantni oblik učenja) koja djeci omogućava da na njima svojstven način usvoje upotrebljivo, holističko znanje.

Temeljne ciljeve odgojno obrazovnog rada usmjerit će se na pružanje podrške holističkom razvoju djece, razvoju osobnosti djeteta, poštivanju dječjih prava u svim aspektima (prema Konvenciji o pravima djeteta), kao i poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativa i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje) te promociju važnosti održivog razvoja.

Odgajatelji će imati bitnu ulogu u stvaranju uvjeta za intenzivno učenje i razvoj na način da djeci osiguraju što više neposrednog iskustva za stvaranja novih spoznaja i otkrivanja novih iskustava (posjete, izleti, susreti s različitim profesijama i zanimanjima, praćenje pojava i fenomena u prirodi, otkrivanje kauzalnih veza među pojavama i sl.). Također uloga odgajatelja bit će osigurati djeci takvu prostornu i materijalnu organizaciju koja će im omogućiti sadržajno i socijalno bogatu igru (kroz raznovrsne centre aktivnosti) kao i mogućnost interakcije sa djecom različite dobi, različitih iskustava i razvojnih mogućnosti.

Namjena programa

Redoviti program ima odlike cjelovitog razvojnog programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i namijenjen je djeci od prve godine života do polaska u osnovnu školu. Redoviti cjelodnevni program ostvaruje se u okviru radnog vremena od 6.00 do 16.30 sati, dok se poludnevni program ostvaruje u okviru od 6.00- 12:30 sati.

Program se ostvaruje u dvije odgojno obrazovne skupine podijeljene prema kronološkoj dobi s time da se u mlađoj grupi nalaze djeca u trećoj godini života, a u starijoj grupi djeca u petoj, šestoj i sedmoj godini života. S obzirom da maksimalni kapacitet vrtića nije popunjen, postoji mogućnost za izmjenama te otvaranju dodatne grupe djece, ovisno o zainteresiranosti korisnika.

Broj djece u skupinama

<i>Redni broj</i>	<i>Naziv skupine</i>	<i>Maksimalan broj djece</i>
1.	Jaslička skupina	12

2.	Mješovita vrtićka 1.	20
3.	Mješovita vrtićka 2.	20

Nositelji programa

U Dječjem vrtiću neposredan odgojno obrazovni rad i njegove zadaće provode odgajatelji. U dječjem vrtiću zaposlen je dječji psiholog na nepuno rano vrijeme (8 sati/tjedan).

Način realizacije programa

Primjenom suvremenih spoznaja o procesu učenja djece zasnovanih na najnovijim spoznajama iz znanosti i na primjerima kvalitetne odgojno obrazovne prakse. Integrirani kurikulum podrazumijeva obuhvaćanje svih područja djetetova razvoja u jednu cjelinu kako bi se odgovorilo potrebama prirode djeteta i njegovu podučavanju. Razvojni kurikulum podrazumijeva odstupanje od striktno planiranih sadržaja učenja i aktivnosti djece u korist praćenja i podupiranja trenutnih interesa i mogućnosti djece.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog prostorno materijalnog i socijalnog okruženja za igru i učenje
- individualizirani pristup svakom djetetu uz osnaživanje samoorganiziranih aktivnosti djece
- usmjeravanje na proces, a ne na produkt učenja djece
- dokumentiranje procesa učenja djece te refleksije djece i stručnjaka
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- ulaganje u kvalitetnu suradnju s roditeljima s ciljem građenja partnerskih odnosa
- Značajni dio profesionalnog razvoja Dječjeg vrtića biti će usmjeren na cjeloživotno učenje odgajatelja i kvalitetu njihova rada. Kako bi mogli ostvariti i njegovati ranije navedene ciljeve i vrijednosti, Dječji vrtić će se usmjeriti na ulogu odgajatelja u odgojno obrazovnom procesu, kao složenu i vrlo suptilnu, koja traži konstantno revidiranje vlastitog djelovanja. Razina uključenosti, usmjeravanja, podržavanja i poticanja odgajatelja u procesu dječjeg učenja u Dječjem vrtiću biti će jedna od važnijih segmenata pedagoške prakse kroz koji će se promatrati napredak ustanove i profesionalni rast stručnjaka u ustanovi.

Način vrednovanja programa

Evaluacija kompatibilnosti odgojno obrazovnog rada s potrebama djece u procesu učenja vršiti će se redovitim dokumentiranjem, praćenjem i analiziranjem dijelova odgojno obrazovnog procesa koji će se pokazati važnima u određenim situacijama. Različiti načini dokumentiranja kojima će se pratiti odgojno obrazovni proces i unapređivati odgojno obrazovna praksa omogućiti će usmjerenost na sam proces učenja. Dokumentacija, kao sredstvo refleksije odgojno obrazovne prakse, omogućiti će interpretaciju i reinterpetaciju procesa odgoja i učenja djece, ali i kvalitete intervencija odgajatelja u tom procesu. Također, koristeći se pedagoškom dokumentacijom stvarati će se prilike za odabir primjerenih strategija za podupiranje djetetova razvoja, odgoja i učenja. (10) Dokumentiranje će se vršiti putem foto i video zapisa, praćenjem radova djece, vođenjem bilježaka i andegdotskih bilježaka te korištenjem različitih protokola i upitnika s ciljem dijagnosticiranja onih segmenata procesa koji će zahtijevati intervencije ili promjene od strane stručnjaka. Sva prikupljena dokumentacija biti će sadržaj razvojnih mapa (individualnih portofolia) djece koje će omogućiti praćenje kvalitete rada s obzirom na razvoj i napredak svakog djeteta.

Osim kontinuiranog praćenja i dokumentiranja procesa učenja, dokumentirat će se i materijalni i prostorni kontekst. Kako bi se stekao uvid u angažman odgajatelja, ulogu odgajatelja i njihove participacije u aktivnosti djece i intervencije u prostoru te njihovu opravdanost i svrsishodnost organizirat će se redovne samorefleksije i zajedničke refleksije odgajatelja. Putem dokumentiranja različitih segmenata odgojno obrazovnog procesa dobit će se mogućnost za bolji uvid i razumijevanje prakse kao temelj za stvaranje kurikuluma.

Kako bi se složenost odgojno obrazovnog prakse predstavila roditeljima i široj zajednici te olakšalo razumijevanje odgojno obrazovnog procesa koristit će se sve vrste dokumentacije te time doprinijeti afirmaciji vrtića u cjelini.

Osim navedenih načina, dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa vršit će se u skladu s Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću N.N. 83/2001. i preporukama iz Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

U Dječjem će se vrtiću redovito voditi:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada

7. Program stručnog usavršavanja
8. Dosje djeteta s posebnim potrebama
9. Knjiga zapisnika

PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole namijenjen je svoj djeci u godini su prije polaska u školu odnosno za djecu školske obveznike u narednoj školskoj godini. Program predškole integriran je u redoviti program.

Cilj programa

Osigurati primjereno okruženje kako bi dijete u godini prije polaska u školu razvilo svoje potencijale (emocionalne, fizičke, ekspresivne i spoznajne mogućnosti) te kroz zadovoljenje djetetovih trenutnih interesa steklo znanja, vještine i navike koje će mu pružiti kvalitetan temelj za savladavanje izazova koje pred dijete stavlja upis u školu. Rad sa djecom u godini pred školu planira se i oblikuje cjelovito, a ne parcelizirano izbjegavajući element „školifikacije“ u bilo kojem obliku.

Osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu treba steći i/ili unaprijediti nadovezuju se na temeljne kompetencije prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje: Komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje.

Program predškole odnosno planiranje sadržaja temelji se na promatranju i slušanju djece pri čemu se u obzir uzimaju djetetovi interesi te njegove individualne i razvojne mogućnosti.

Na temelju prikupljenih podataka u program predškole ove će se godine uključiti jedno dijete koje nije polaznik redovitog programa koje će biti integrirano u redoviti program starije vrtićke grupe.

Trajanje programa

Trajanje programa predškole određeno je zakonom i podzakonskim aktima. Trajanje programa predškole mijenja se iz godine u godinu, no ne može biti kraće od 250 sati godišnje. Program predškole odvija se u periodu od 1.listopada do 31.svibnja. tekuće pedagoške godine.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost pridaje okruženju koje je prilagođeno psihofizičkim osobinama djeteta i usmjereno na razvijanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Predviđena je nadogradnja programa dodatnim sadržajima izvan vrtića, u skladu sa interesima i potrebama djece:

- Izleti
- Šetnje
- Posjete osnovnoj školi
- Posjete i suradnja sa vanjskim čimbenicima
- Kazališne predstave
- Posjet Županijskom bibilobusu

Način vrednovanja

- Vođenjem redovite pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- Dokumentiranjem procesa učenja djece
- Redovitim analizama prakse na temelju dokumentacije
- upitnici za odgojitelje
- upitnici za roditelje

DODATNI PROGRAMI

Temeljem iskaza interesa roditelja i djece, ali i temeljem naše potrebe da razvijamo, unapređujemo i obogaćujemo vrtićku svakodnevicu te time djeci pružimo niz novih iskustava, u ovoj godini planiramo verificirati i početi provoditi dodatne programe odnosno kraće programe obogaćene engleskim jezikom, kraći program obogaćen sportskim aktivnostima te kraći program šumskog vrtića. Svi programi provodili bi se u vrijeme koje bi najviše odgovaralo samim roditeljima.

KRAĆI PROGRAM ENGLESKOG JEZIKA

Program bi se organizirao dva puta tjedno za djecu od navršene četvrte godine života do polaska u školu. Ciljevi ovog programa usmjereni su na omogućavanje razvoja svakog djeteta, njegovih potencijala i sposobnosti, doprinos razvoju osjetljivosti na specifičnosti engleskog jezika, ostvarenje komunikacijskih vještina, jezičnih struktura i usvajanje novih pojmova i riječi, a sve s naglaskom na cjeloviti razvoj djece.

Program bi se provodio prvenstveno putem igre, kroz prirodnu, spontanu i opuštenu interakciju i komunikaciju voditelja programa i djece na hrvatskom i engleskom jeziku.

Dok ne obistinimo verifikaciju i ne stvorimo uvjete za provođenje vlastitog programa engleskog jezika, nastaviti ćemo održavati kraći program engleskog jezika u suradnji s LINGUAE školom stranih jezika.

KRAĆI PROGRAM OBOGAĆEN SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA

Program bi se organizirao dva puta tjedno za djecu od navršene treće godine života do polaska u školu. Ciljevi programa usmjereni su na zadovoljavanje prirodne potrebe djece za kretanjem i igrom odnosno na osiguravanje uvjeta za stvaranje novih znanja i unapređivanje postojećih vještina, znanja, vrijednosti, stavova i kompetencija. Kroz specifične zadaće programa nastojalo bi se utjecati na usavršavanje temeljnih motoričkih funkcija, usvajanje zdravih načina življenja i aktivnog stila života, kao i na transformaciju specifičnih sposobnosti i vještina. Kao i svaki program u ranom u predškolskom odgoju, i ovaj bi program stavio naglasak na cjelovitost u pristupu i poštivanje holističkog razvoja djece.

KRAĆI PROGRAM ŠUMSKOG VRTIĆA

Potreba za pokretanjem programa proizašla je iz promišljanja o načinu na koji djeca rane i predškolske dobi provode svoju svakodnevnicu. Unatoč tome što živimo u ruralnoj sredini, djeca malo ili nedovoljno vremena provode u slobodnoj igri i kretanju na vanjskom prostoru. Program bi se organizirao dva puta tjedno u popodnevnim satima za djecu od navršene četvrte godine života do polaska u školu. Cilj programa bio bi omogućiti djeci iskustva suživota s prirodom te upoznavanja i razumijevanja biljnog i životinjskog svijeta uz razvijanje osjećaja odgovornosti i pripadnosti prirodi. Sam boravak u prirodi potiče i omogućuje djeci da razvijaju radoznalost te da steknu vještine promatranja, eksperimentiranja, sistematiziranja, opisivanja i analiziranja, ali i rasprave o pojavama u okruženju.

PROGRAMI ZA RODITELJE

SAVJETOVALIŠTE ZA RODITELJE

U sklopu vrtića planira se provoditi Savjetovalište za roditelje.

Cilj programa

Pružanje podrške i pomoć roditeljima u osnaživanju njihovih roditeljskih kompetencija te im pružili podršku.

Namjena

Savjetovalište mogu koristiti svi roditelji djece koja pohađaju Dječji vrtić „Snježna pahulja“.

Voditelj: psiholog, odgajatelji, ravnatelj

Vrijeme rada i trajanje: djeluje tijekom pedagoške godine, prema potrebi roditelja

Broj roditelja: individualno

SIGURNOSNO ZAŠTITINI I PREVENTIVNI PROGRAM

Kako bi dijete moglo ostvariti što veći broj urođenih potencijala važno je da okruženje s kojim je u interakciji prije svega bude sigurno. Sigurnost, pored fizioloških, jedna je od esencijalnih ljudskih potreba koja mora biti ostvarena kako bi se čovjek odnosno dijete moglo razvijati, rasti i samoaktualizirati.

Cilj programa

Cilj Sigurnosno zaštitnog i preventivnog programa Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ jest osigurati temeljno pravo i potrebu djece za sigurnosti, zaštitom i skrbi imajući u vidu cjelovitost odnosno neodvojivost psihičkog i fizičkog zdravlja i integriteta djece u sigurnom, podržavajućem te prije svega sigurnom okruženju.

Cilj ovog Programa jest i donošenje okvira za sigurnost i zdravlje djece putem poticanja samozaštitnih i odgovornih ponašanja kod djece te osvještavanjem za izbjegavanje rizičnih situacija kao i osnaživanje djece za brigu o vlastitom i zdravlju i sigurnosti druge djece i odraslih u njihovom okruženju.

Način realizacije

Za ostvarivanje cilja Programa potrebno je planski i kontinuirano raditi na kvalitetnim organizacijskim i materijalnim uvjetima te sigurnom i kvalitetnom prostorno-materijalnom i socijalnom okruženju u kojem djeca borave. Osim navedenog, okosnica za ostvarivanje ovog Programa je visoka razina kvalitete odgojno obrazovnog rada kako bi se ublažila i uklonila sva nepoželjna djelovanja te potencijalni izvori opasnosti, ali i osigurali što veću razinu svijesti i razumijevanja načina djelovanja i odgovornosti svakog pojedinog sudionika procesa.

Sigurnosno zaštitni i preventivni program Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ odnosi se na četiri aspekta mjera zaštite i sigurnosti:

1) FIZIČKE MJERE ZAŠTITE

- Stvaranje uvjeta za podizanje kvalitete unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića
- Stalno unapređenje organizacijskih uvjeta,
- optimalno korištenje svih ljudskih resursa s ciljem povećanja sigurnosti okruženja.

2) MJERE ZA OČUVANJE I UNAPREĐENJE DJETETOVOG ZDRAVLJA

- sanitarno-higijenske i protuepidemijske mjere,
- unapređivanje prehrane,
- edukacija o prevenciji bolesti i pružanju prve pomoći.

3) SIGURNOST OZRAČJA – PSIHOSOCIJALNE MJERE ZAŠTITE

- primjerena komunikacija i interakcija odgojitelja s djecom,
- primjerena komunikacija svih djelatnika ustanove,
- podržavajući postupci i poruke odgojitelja,
- uključivanje djece u donošenje grupnih, pozitivnih pravila.

4) AKTIVNOSTI SAMOZAŠTITE I SAMOOČUVANJA DJETETA:

- razvoj pozitivne afirmacije,

- razvoj emocionalne inteligencije,
- razvoj socijalne kompetencije,
- razvoj komunikacijskih vještina,
- prevencija rizičnog ponašanja,
- dječji projekti usmjereni na samozaštitu i samopomoć.

Kontinuiranom edukacijom djelatnika te aktivnom suradnjom i participiranjem roditelja ove se zadaće konsolidiraju. Socio-emocionalna, psiho-socijalna te tjelesna i zdravstvena sigurnost temeljni su element boravka djece u dječjem vrtiću. Svrha donošenja ovog Programa s pripadajući protokolima postupanja u rizičnim situacijama u vrtiću jest osvijestiti i senzibilizirati stručnjake, roditelje, djecu i ostale sudionike odgojno obrazovnog procesa na uspostavljanje i definiranje sustavnih rješenja koja pridonose što sigurnijem boravku djece u Dječjem vrtiću.

Način vrednovanja

- Smanjeni broj pobola, ozljeda
- Refleksije djece, roditelja i odgajatelja
- Vođenje redovite dokumentacije odgojno obrazovnog procesa
- Dokumentiranje procesa učenja djece

UKLJUČIVANJE U PROJEKTE VANJSKIH ČIMBENIKA

Kako bi unaprijedili i obogatili redovan odgojno obrazovni rad, uključujemo u niz projekata vanjskih čimbenika koji će djeci omogućiti nova iskustva, poznanstva i prilike za širenje vidika.

NAŠA MALA KNJIŽNICA

Projekt Naša mala knjižnica usmjeren je na popularizaciju čitanja među djecom i stalno povećanje i razvoj dječje publike i to zanimljivim i poticajnim aktivnostima prilagođenim njihovu uzrastu. Svrha ovog projekta jest ponuditi djeci knjigu koja zaokuplja pažnju svojim cjelokupnim sadržajem, potaknuti na čitanje uz promišljanje i aktivno sudjelovanje u stvaranju publike koja razmišlja, analizira i usmjereno djeluje na svim područjima društvenog života. Ove godine u projekt su uključeni autori i ilustratori iz osam zemalja: Finske, Estonije, Sjeverne Makedonije, Slovenije, Litve, Belgije, Južne Koreje i Hrvatske. Naš će vrtić postati jedan od gotovo dvjesto vrtića i škola koje sudjeluju na projektu te suradnjom uz razmjenu pisama, književnih junaka, likovnih radova i raznih djela stvaraju i knjižne, ali potencijalno i prave prijatelje. Kroz ovaj međunarodni projekt kod djece se potiče kritičko čitanje

od najranije dobi, potiče se uključivanje roditelja u rad vrtića te se promoviraju kvalitetna književna djela što stvara pretpostavku za razvoj pozitivnog odnosa prema čitanju, knjizi i pisanoj riječi. Projekt se ostvaruje u suradnji s Ibis grafikom i Općinom Fužine koja je financirala projekt.

PROJEKT „SAY HELLO TO THE WORLD“

Projekt "**Pomašimo u svijet**" je međunarodni projekt koji stavlja naglasak na upoznavanje različitih kultura, običaja i načina života. U projektu djeca dobivaju partnere iz drugih država s kojima se povezuju pute video poziva te zajedno rade, grade i uče jedni od drugih i jedni o drugima (običaji, specifične igre, kultura, glazbene aktivnosti, hrana...).

Namjena projekta je kroz različite zanimljive aktivnosti motivirati djecu na tolerantnost, s manje predrasuda i stereotipa, da uvažavaju i poštuju drugačije od sebe (one koji drukčije misle, strance, osobe s posebnim potrebama, starije itd.) Na taj se način pridonosi kvalitetnijem životu, većoj solidarnosti i poštovanju, a posebno sada kada svijet postaje globalno selo.

Nakon sudjelovanja na projektu i praćenju i provođenju programa vrtić dobiva titulu "**Tolerantnog vrtića**" odnosno vrtića u kojem se njeguje tolerancija, razumijevanje različitosti, pripadnost vlastitoj kulturi i okruženju, ali i razvoj vlastitog identiteta i identiteta vrtića.

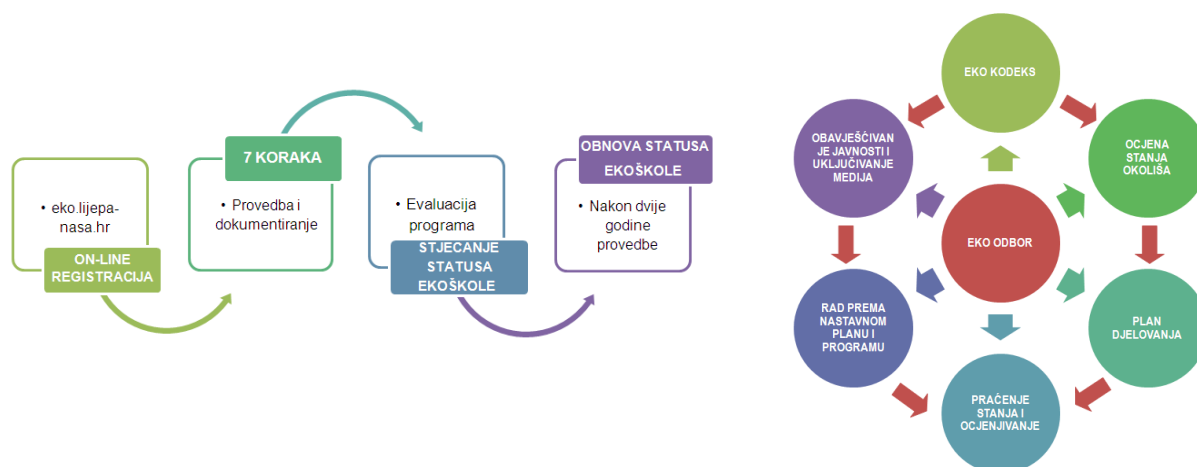
SIGURNIJE ŠKOLE I VRTIĆI

U ovoj se godini dječji vrtić priključuje programu Hrvatskog crvenog križa „Sigurnije škole i vrtići“. Cilj projekta jest unaprijediti znanja i kompetencije djece i njihovih odgajatelja vezane uz reakcije u izvanrednim situacijama, postupke prve pomoći, psihosocijalne podrške te sigurnosti u vrtiću. Provedbom aktivnosti koje se nalaze na web platformi, vrtić skuplja bodove te nakon provedbe aktivnosti stječe status „Sigurnog vrtića“. Ovaj je program podržan od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja te Agencije za odgoj i obrazovanje, a u njemu je do sada sudjelovalo više od 20 000 djece pa nas veseli da i mi budemo dio zajednice koja vodi brigu o sigurnosti djece, osvještava ih o potencijalnim rizicima te potiče razvoj kompetencija koje su nužne za snalaženje u današnjem svijetu.

PROGRAM „EKO VRTIĆ“

Međunarodni program „Eko škola“ (vrtića) provodi se u suradnji s Udrugom Lijepa naša. Program se usmjerava na sadržaje vezane uz održivi razvoj te sadržaje zaštite i brige o okolišu, racionalnog korištenja energenata i vode, zbrinjavanja otpada i sličnih tema. Provođenjem programa vrtić prolazi kroz 7 obaveznih koraka nakon čega stječe status „Eko vrtića“ te dobiva zelenu zastavu. Ovaj je

program jedan od dugoročnih planova vrtića jer se status obnavlja svake dvije godine te nas potiče na razmišljanje o važnim temama i brizi za planet koji ostavljamo mlađim naraštajima iza sebe.

POVEĆANJE SVJESTI O NUTRITIVNIM VRIJEDNOSTIMA RIBE KOD DJECE U VRTIĆIMA

Sudjelovanje na ovom projektu potaknuli smo prvenstveno zbog osiguravanja što kvalitetnijih uvjeta za zdrav način i pogled na hranu koju jedemo i izabiremo jesti. Putem dobivenih novčanih sredstava iz europskih fondova organizirati ćemo niz radionica, edukacija za djecu, roditelje i odgajatelje, izlete, posjete i gostovanja kazališta, poboljšati materijalne uvjete za rad i pripremu hrane. Ono što smatramo najvažnijim jest uključiti djecu u sam proces pripreme i planiranja jelovnika, pružiti im informacije o važnosti zdrave prehrane i razvijati njihov osjećaj, pravo i obavezu na odgovorno ponašanje prema vlastitom tijelu na njima primjeren i svrhovit način, a to je putem igre i aktivnog sudjelovanja u svim aktivnostima.

Aktivnosti koje se planiraju provesti u sklopu projekta su:

- stručno predavanje na temu „Akvakultura u funkciji proizvodnje hrane“ (izv.prof. dr. sc. Danielom Matulić s Agronomskog fakulteta u Zagrebu)
- edukativno predavanje i radionicu za roditelje o prehrani djece: principi pravilne prehrane, način servisiranja hrane, važnost sastava i nutritivno balansiranje glavnih obroka, nutritivno bogati međuobroci, važnost adekvatne konzumacije ribe u dječjoj dobi. Savjeti kod izbirljivosti i prihvaćanju novih namjernica u prehrani djece, ideje za nutritivno izbalansirane recepte („Definicija hrane d.o.o.)

- jednodnevna radionica s predstavljanjem menija na bazi lokalnog ulova za školsku i predškolsku djecu uz pripremu jela te edukaciju o mogućnostima organizacije nabave i skladištenja te tretiranja morskih plodova, riba mekušaca i školjkaša (chef Davidom Skokom)
- edukativna radionica ribljih obroka koji mogu biti servirani za doručak, međuobrok i užinu („Chiarin tanjurić“)
- izrada dva nova jelovnika (proljeće-ljeto i jesen-zima) s povećanim brojem ribljih obroka prema normativima i prehrambenim potrebama djece (NZZJZPGŽ)
- Radionica „Izradi svoj riblji obrok“ (Gradsko kazalište lutaka Rijeka)
- lutkarska predstava „Na tragu“ (Gradsko kazalište “Zorin dom“ iz Karlovca)
- likovne radionice na temu riba uz primjenu suvremenih tehnika („LiCe likovni centar“)
- Tijekom trajanja projekta planirani su posjeti akvariju u Puli i posjet slatkovodnom akvariju u Karlovcu.
- edukativni izlet na jezeru „Lepenice“ s temom „Plivam kao ribica“ i tematskim piknikom (ŠRD Viševica Fužine)

PROFESIONALNI RAZVOJ DJELATNIKA

Složenost i kompleksnost odgajateljskog posla pred njih stavlja potrebu za cjeloživotnim učenjem. Kontinuiranim ulaganjem u sebe i svoje znanje, jačanjem profesionalnih i osobnih kompetencija, odgajatelj stvara pretpostavke za kvalitetan rad sa djecom i obiteljima iz kojih dolaze. Nezaobilazna pretpostavka za osiguranje i unapređivanje kvalitete odgojno obrazovnog procesa, uz kvalitetno inicijalno obrazovanje, jest i kontinuirano profesionalno usavršavanje odgajatelja i drugih stručnih djelatnika u dječjem vrtiću. Kako bi osigurali razvoj i napredak odgojno obrazovne prakse „iznutra“, odgajateljima i drugim stručnim djelatnicima vrtića potrebno je osigurati primjereno i kvalitetno kontinuirano profesionalno učenje i razvoj.

Osim informacijskih oblika profesionalnog usavršavanja, potrebno je osigurati i one koji imaju transformacijski potencijal odnosno one koji imaju istraživačko obilježje i omogućuju propitivanje vlastitih uvjerenja, iskustava i svakodnevne prakse. Uvjerenja, odnosno implicitna pedagogija odgajatelja uvelike određuje i njihovo ponašanje i djelovanje pa ako se unapređenje prakse događa bez propitkivanja vlastitih stavova i mijenjanjem tih uvjerenja i cjelokupne odgojne filozofije odgajatelja dolazi do nerazumijevanja promjena i stvaranja otpora.

Kontinuirano profesionalno usavršavanje odgajatelja usmjerit će se ka razvoju njihovih istraživačkih i refleksivnih umijeća. Zajedničkim refleksivnim istraživanjem odgajatelja sa sustručnjacima osposobljavat će se odgajatelje za bolje razumijevanje, postupno mijenjanje i usavršavanje vlastite prakse.

S obzirom na navedeno, odgajatelji i stručni suradnici u Dječjem vrtiću biti će usmjereni ka učenju i usavršavanju svojih znanja i vještina vezanih uz refleksivnu praksu. Osim usmjerenosti na refleksivnu praksu, odgajatelji će se usavršavati na području partnerstva s roditeljima, razvijanja komunikacijskih vještina, stvaranje kvalitetnih prostornih i materijalnih uvjeta za igru i istraživanje djece i druge teme koje budu aktualne, važne i zanimljive samim odgajateljima. Smatramo kako se znanje najbolje stječe ako je pojedinac intrinzično motiviran za usvajanje istog pa ćemo tako ostaviti i odgajateljima na izbor da se profesionalno usavršavaju u smjeru koji je njima osobito zanimljiv i važan. Shodno tome, u Dječjem će se vrtiću njegovati različitosti znanja i vještina odgajatelja te će se organizirati edukacije na razini vrtića koje će voditi sami odgajatelji (svaki sa svojim zasebnim znanjima, vještinama i vrijednostima) poštujući njihovu stručnost, kompetentnost, ali i obavezu da svoje znanje dijele sa drugima. Također, u vrtiću će se redovito provoditi timska planiranja.

Osim edukacija na razini ustanove, odgajateljima će se nuditi profesionalna individualna stručna usavršavanja organizirana od strane Agencije za odgoj i obrazovanje, Učiteljskog fakulteta u Rijeci i

drugih ustanova i organizacija vezanih uz rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Također, umrežavanjem dječjih vrtića s područja Gorskog kotara u profesionalne zajednice učenja nastojati ćemo promovirati stvaranje refleksivnih prijatelja, otvarati se ka zajednici te unapređivati naša postojeća znanja kao i usvajanje novih.

Kontinuirano profesionalno usavršavanje odvijat će se na niz različitih načina poput praćenja immanentne, suvremene literature i periodike, međusobno informiranje odgajatelja o pročitanoj literaturi i novim spoznajama, odgajateljskih vijeća, redovito sudjelovanje na seminarima i radionicama sa područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, poticati će se već spomenuta refleksivna praksa, kao i poticanje odgajatelja na prezentaciju teorijskih znanja i primjera dobre prakse na roditeljskim sastancima i stručnim skupovima, posjetima drugim ustanovama za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Također, odgajatelje će se poticati na nastavak inicijalnog obrazovanja odnosno na upisivanje diplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE – OSIGURAVANJE KVALITETE

Proces praćenja i vrednovanja sastavni je dio osiguranja kvalitete rada ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Vrednovanje programa moguće je ostvariti na više razina : na osobnoj razini, razini ciljane skupine unutar ustanove i razini ustanove. Praćenje i vrednovanje programa provodit će se „iznutra“ kao proces samovrednovanja, odnosno „izvana“ kao proces vanjskog vrednovanja. Temeljni način vrednovanja na svim razinama biti će dokumentiranje odgojno obrazovnog procesa i ostalih segmenata rada ustanove.

Dokumentacija koja će se koristiti pri promišljanju kvalitete određenog područja obuhvaća upitnike za ravnatelje, odgajatelje, stručne suradnike, administrativno-tehničko osoblje te Upravno vijeće ustanove, godišnji plan i program rada, godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa, zapisnici, dokumentacija odgojno obrazovnog procesa, dokumentacija ustanove i drugo.

SAMOVREDNOVANJE

Preduvjet za samovrednovanje jest postavljanje jasne vizije ustanove koju dogovaraju svi čimbenici ustanove. Samovrednovanjem će se obuhvatiti planirani i postignuti ciljevi/ rezultati. Ključna pitanja koja će biti okosnica samovrednovanja odnositi će se na to koliko je ustanova uspješna, na koji način se to vidi te što će se činiti za unapređenje.

Samovrednovanje odnosno „unutrašnji pogled“ na razvojne procese u Dječjem vrtiću obuhvaćat će :

- uvid u trenutačno stanje kvalitete rada ustanove
- analizu ključnih područja kvalitete
- određivanje prioritetnih područja unapređenja i izrada razvojnog plana ustanove
- praćenje realizacije razvojnog plana i unapređenja kvalitete rada ustanove

Usporedbom postojećeg stanja i zacrtane vizije odnosno uspoređivanjem postavljenih i ostvarenih ciljeva dobit će se odgovor na pitanje koliko je ustanova uspješna tj. kvalitetna. Objektivna procjena ovog segmenta ostvarit će se uzimajući u obzir svih važnih područja kvalitete i uključivanjem svih važnih sudionika odgojno obrazovnog procesa u procjenu.

Kvaliteta ustanove očitovat će se korištenjem objektivnih mjerila u procjeni trenutačnog stanja u ustanovi na različitim područjima, primjerice: brojem i vrstom programa za djecu i roditelje, materijalnim uvjetima, opremom, postignućima pojedinaca i ustanove, permanentnim stručnim usavršavanjem djelatnika, suradnjom s lokalnom zajednicom, zadovoljstvom sudionika odgojno obrazovnog procesa i slično.

Također, u svom redovitom radu i usmjerenosti na rast, koristit ćemo SWOT odnosno KREDA analizu kako bi uvidjeli stvarno stanje te time razvijali točno one segmente na kojima prepoznajemo nedostatke ili slabost odnosno razviti strategiju i plan za daljnji razvoj i djelovanje.

Na temelju prikupljenih podataka i rezultata definirat će se jaka područja te ona koja zahtijevaju poboljšanje. Sukladno mogućnostima (materijalnim, ljudskim, vremenskim i organizacijskim resursima) određivat će se prioritetna područja unapređenja. Za svako prioritetno područje definirat će se razvojni ciljevi koji se žele postići, metode koje će dovesti do cilja, potrebni resursi za ostvarivanje ciljeva, odgovorne osobe te mjerljivi pokazatelji ostvarenja postavljenih ciljeva. Uz pomoć detaljno postavljenog plana djelovanja sustavno će se unapređivati kvaliteta pojedinih područja rada.

Izvori na temelju kojih će se ostvarivati samovrednovanje jesu: Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine, imenici, osobni dosje djeteta, individualiziran program rada s djetetom, portfolio djeteta, bilješke o djeci, zabilješke o praćenju napredovanja djeteta, zabilješke o uočenim teškoćama i poduzetim mjerama za njihovo otklanjanje, skale razvoja i ponašanja, video zapisi, zabilješke refleksivne prakse, ček liste za zajedničku procjenu odgojitelja i roditelja, rezultati upitnika za roditelje o kvaliteti provedenih zajedničkih aktivnosti i različitim oblicima suradnje, individualni planovi stručnog usavršavanja, zapisnici s radnih grupa, timova, zajednica učenja, portfolio odgojitelja.

U valorizaciju programa biti će uključeni i roditelji kojima će se putem anketa i upitnika ispitati interesi i očekivanja roditelja, zadovoljstvo ostvarenim ciljevima i naprecima djece.

VANJSKO VREDNOVANJE

Vanjsko vrednovanje kvalitete ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaća:

- cjelinu (ukupnost funkcioniranja ustanove – pravna uređenost, primjena pedagoškog standarda, ukupna kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa itd.)
- pojedine segmente - praćenje napredovanja djece, poštovanje prava djece, roditelja i ostalih čimbenika, inkluzija djece s posebnim potrebama, usavršavanje stručnjaka u ustanovi itd.

Čimbenici vanjskog vrednovanja Dječjeg vrtića biti će:

- Refleksivni prijatelji iz drugih vrtića i akademske zajednice, čimbenici mreže profesionalne zajednice učenja
- Nadležne institucije (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

LITERATURA

1. Balenović, I. Tim za sretnije odrastanje, Moj vrtić- priručnik za sretnije odrastanje (8-16), Zagreb, 2008.
2. Hansen, Kirsten A., Kaufmann, R.K., Walsh, K.B., Kurikulum za vrtiće : razvojno-primjereni program za djecu od 3 do 6 godina, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb, 2004.
3. Jurčević- Lozančić, A., Socijalne kompetencije i rani odgoj, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zavod za pedagogiju, Zagreb, 2011.
4. Ljubetić, M., Mandarić Vukušić, A., Razumijevanje partnerstva i osposobljenost odgojitelja za građenje partnerskih odnosa s roditeljima, Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici , Zenica, 2012.
5. Ljubetić, M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno obrazovne ustanove i zajednice, Element d.o.o., Zagreb, 2014.
6. Ljubetić, M., Partnerstvo obitelji, vrtića i škole, Školska knjiga, Zagreb, 2001.
7. Ljubetić, M., Partnerstvo obitelji i dječjeg vrtića. Napredak, Zagreb, 2001.
8. Ljubetić, M., Vrtić po mjeri djeteta, Školske novine, Zagreb, 2009.
9. Maleš, D., Nove paradigme ranoga odgoja, Život i škola, Zagreb, 2012.
10. Muraja, J., Antulić, S. (ur.) Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb, 2012.
11. Pećnik, N., Starc, B., Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece, UNICEF, Zagreb, 2010.
12. Sindek, J., Benaković-Ranogajec, K., Ljudski resursi u dječjim vrtićima i uloga psihologa, Metodčki obzori 3, Zagreb, 2008.
13. Sindik, J., Poticajno okruženje i osobni prostor djece u dječjem vrtiću, Metodčki obzori 3, Zagreb, 2008.
14. Slunjski, E., Dječji vrtić - zajednica koja uči. Spektar Media d.o.o., Zagreb, 2008.
15. Slunjski, E., Šagud, M., Brajša Žganec, A., Kompetencije odgajatelja u vrtiću-organizaciji koja uči, Pedagogijska istraživanja, Zagreb, 2006.
16. Slunjski, E., Tragovima dječjih stopa, Profil, Zagreb, 2012.
17. Slunjski, E., Izvan okvira-kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma, Element, 2015.
18. Slunjski, E., Izvan okvira 3 – Vođenje: prema kulturi promjene, Element, 2018.
19. Slunjski, E., Izvan okvira 5- Pedagoška dokumentacija, Element, 2020.
20. Šagud, M., Odgajatelj kao refleksivni praktičar, Visoka učiteljska škola Petrinja, 2006.
21. Tankersley, D., Brajković, S., Handžar, S., Rimkiene, R., Sabaliauskiene, R., Trikić, Z., Vonta, T. Teorija u praksi- priručnik za profesionalni razvoj odgajatelja, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb, 2012.
22. Valjan Vukić, V., Čeko Jurišić, S., Miočić, M. , Razvijanje kulture predškolske ustanove zajedničkim djelovanjem roditelja i odgojitelja, Magistra ladertina, 2011.
23. Vujičić, L., Kultura odgojno obrazovne ustanove i kvaliteta promjena odgojno obrazovne prakse, Pedagogijska istraživanja, Zagreb, 2008.
24. Konvencija o pravima djeteta, UN, 1989.
25. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje , MZOS, Zagreb, 2014.

26. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, MZOS, Zagreb, 2011.
27. Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja, Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, Zagreb, 1991.
28. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, pročišćeni tekst, NN 10/97, 107/07, 94/13,
29. Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića Vukovar II, www.dv-vukovar2.hr/images/documents/2017/.../Godisnji%20plan%202016-17.pdf, listopad 2018.
30. Komazlić, A.K. , Kvalitetno vođenje u ustanovi ranog odgoja (primjer dobre prakse: Dječji vrtić 'Dječja igra'), <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/9758/1/komazlic-diplomski-ped.pdf> , [listopad 2018.](#)
31. Uloga i kompetencije ravnatelja, Biserka Špiljak, [http://www.ssmb.hr/libraries/0000/1963/Uloga_i_kompetencije_ravnatelja_2 .pdf](http://www.ssmb.hr/libraries/0000/1963/Uloga_i_kompetencije_ravnatelja_2.pdf), [rujan 2022.](#)
32. Uloga predškolskog psihologa - prevencija i rana intervencija, Hrvatski časopis za javno zdravstvo, hcjz.hr/index.php/hcjz/article/download/418/404, rujan 2022.